

Folkhälsomyndigheten

**Anvisningar och hjälptext för ansökan om
verksamhetsbidrag till hiv/STI-prevention regionala
och lokala organisationer 2020**

Inledning

Detta dokument innehåller anvisningar om hur ni fyller i ansökan för verksamhetsbidrag. Ni får också förslag och tips på vad som är bra att tänka när ni planerar den verksamhet ni söker bidrag för. Vi hoppas att detta är till hjälp när ni fyller i ansökningsblanketten.

Ansökningsblankettens utformning har sin grund i mål- och resultatstyrning. I korthet handlar mål- och resultatstyrning om att en verksamhet ska arbeta för att försöka uppnå fastställda mål. För att kunna veta om målen uppnås måste verksamheten mäta och följa upp resultat av sin verksamhet. Syftet med mål- och resultatstyrning är att genomföra en så effektiv verksamhet som möjligt. På så sätt kan man identifiera ett framgångsrikt arbete och veta att man gör rätt saker alternativt identifiera misslyckanden och lära av dem.

Vi hoppas att denna korta information om mål- och resultatstyrning gett er förståelse för varför vi i ansökningsblanketten exempelvis frågar om mål, aktiviteter, indikatorer och riskanalys. Om er organisation vill veta mer om hur ni kan arbeta utifrån mål- och resultatstyrning när ni planerar er verksamhet och ansöker om verksamhetsbidrag kan det vara bra att läsa om LFA-metoden (The Logical Framework Approach) i denna skrift: Projektplanering enligt LFA-metoden: <https://www.esf.se/Documents/V%C3%A5ra%20program/Socialfonden%202014-2020/LFA.pdf>

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten utlyser verksamhetsbidrag på uppdrag av regeringen enligt förordning 2018:596. Verksamhetsbidraget rör verksamhet inriktad mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar och kan sökas av regionala och lokala ideella organisationer. Folkhälsomyndigheten utlyser också följande statsbidrag inom samma område:

- Organisationsbidrag för riksorganisationer, förordning 2006:93
- Verksamhetsbidrag för riksorganisationer, förordning 2006:93
- Projektbidrag för regionala och lokala ideella organisationer, förordning 2018:596

Läs gärna igenom utlysningstexterna för dessa statsbidrag för att avgöra vilket statsbidrag er organisation kan söka. Ni är också välkomna att höra av er till oss om ni har frågor om detta.

Bedömningsprocess i flera steg

Folkhälsomyndigheten gör en första bedömning av alla ansökningar utifrån

- att de uppfyller villkoren enligt förordningen (2018:596)
- att de uppfyller kraven på ansökan enligt de anvisningar som Folkhälsomyndigheten tagit fram.

De ansökningar som uppfyller kriterierna går sedan vidare till en intern bedömningsgrupp sammansatt av utredare med sakkunskap inom relevanta områden. Bedömningsgruppen tittar på:

- relevans av föreslagna insatser

- genomförbarhet
- uthållighet.

Relevans

Vi bedömer om:

- verksamheten är relevant utifrån förordningens syfte
- det finns en koppling mellan problemanalys och planerad verksamhet
- valda målgrupper är relevanta i förhållande till behov inom förordningens område.

Genomförbarhet

Vi bedömer om

- verksamhetens mål, delmål, aktiviteter och förväntat resultat är tydligt beskrivet och hänger ihop på ett trovärdigt sätt
- verksamheten når ut till relevanta målgrupper
- planen för uppföljning är tydlig, genomarbetad och realistisk
- organisationen har tillräcklig kompetens och kapacitet för planerad verksamhet
- budgeten är realistisk.

Uthållighet

Vi bedömer om

- riskanalysen är genomarbetad och realistisk
- eventuell tidigare redovisning visat på goda resultat och organisatoriskt lärande.

Ansökningarna bedöms i konkurrens med varandra. Ansökningar som bedöms ha god relevans, genomförbarhet och långsiktighet ges företräde.

Om organisationerna efter en slutlig granskning tillsammans söker om mer medel än vad som finns tillgängligt att fördela minskas det beviljade beloppet för respektive organisation proportionerligt.

Efter att bedömningsgruppen gjort sina bedömningar, och lämnat en preliminär rekommendation till beslut, tas ett förslag till fördelning fram. Förslaget ska godkännas i stigande chefsled med ett slutligt godkännande av myndighetens generaldirektör.

Anvisningar för att fylla i ansökningsblanketten

I ansökningsblanketten ska ni tydligt sammanfatta den verksamhet ni söker bidrag för under året 2020. För att lyckas bra med sammanfattningen och ifyllandet av ansökningsblanketten krävs det att ni ägnar tid åt att planera och diskutera tillsammans i er organisation.

Ansökningsblanketten är en digital blankett som ni hittar på bidragets [utlysningssida](#). Ni kan skriva text direkt i ansökningsblanketten. Ni kan också kopiera in text från ett dokument. Om ni väljer att kopiera in text så är det viktigt att ni håller koll på att ni inte kopierar in för mycket text, alltså att ni överskrider maximalt antal ord under ett visst fält. Om ni gör detta så kommer ansökningsblanketten att automatiskt radera den text som överskrider maximalt antal ord och då går delar av ert innehåll förlorat.

I ansökningsblanketten finns sju flikar som ni ska fylla i:

1. Grunduppgifter
2. Om organisationen
3. Delmål
4. Övrig info
5. Budget
6. Bilagor
7. Skicka in ansökan

Nedan beskriver vi vilken information vi vill att ni ska fylla i under respektive rubrik i ansökningsblanketten. Vi ger också exempel på frågor som det är bra att ni har funderat igenom innan ni fyller i ansökningsblanketten och som ni försöker besvara i ansökningsblanketten.

Flik 1. Grunduppgifter

I det här avsnittet ska ni fylla i uppgifter om

- er organisation
- kontaktperson för ansökan*
- organisationens revisor*
- sökt belopp och om ni söker ett högre belopp än föregående år*
- konto som bidraget ska utbetalas till
- antal medlemmar och lokalföreningar eller medlemsorganisationer

*Att tänka på:

Kontaktperson för ansökan: Om er organisation arbetar ideellt eller har få anställda kan det vara bra att uppge en e-postadress som hela styrelsen eller åtminstone två medarbetare har tillgång till. Detta för att vi ska kunna komma i kontakt med er även om den som är kontaktperson för ansökan inte är tillgänglig.

Organisationens revisor: Om er organisation får bidrag som uppgår till minst fem prisbasbelopp (232 500 kronor för år 2019) ska ni använda en godkänd eller auktoriserad revisor som finns registrerad hos Revisorsnämnden. Om bidraget är lägre än fem prisbasbelopp kan ni välja att antingen använda en auktoriserad revisor eller låta er förtroendevalda revisor i

organisationen hantera uppdraget. Läs mer: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/om-folkhalsomyndigheten/statsbidrag/att-soka-bidrag/>

Sökt belopp och om ni söker ett högre belopp än föregående år: En nyhet i ansökningsblanketten för i år är att vi önskar att ni uppger om ni söker mer bidrag för 2020 jämfört med 2019 från Folkhälsomyndigheten. Här vill vi att ni förklarar för oss varför er organisation har behov av ett högre bidrag. Här nedan finns två exempel, det kan även finnas andra orsaker till behov av högre bidrag.

Ser ni ett behov av att utöka befintlig verksamhet? Förklara i så fall vilka behov ni identifierat som motiverar en utökning av er verksamhet.

Vill ni utveckla en ny delverksamhet? Förklara i så fall vilka behov ni identifierat som motiverar utvecklingen av den nya delverksamheten.

Flik 2. Om organisationen

Detta avsnitt syftar till att ge Folkhälsomyndigheten en bild av organisationen och dess arbete i sin helhet. Här ska ni fylla i uppgifter som kräver att er organisation i förväg planerat och diskuterat vad ni vill göra och varför.

Problemanalys

Här ska ni beskriva bakgrunden till ert verksamhetsmål. Utgå ifrån den regionala/ lokala situationen och de behov som ni identifierat. I er beskrivning av bakgrunden ska ni gärna ge svar på följande frågor:

- Vilket huvudproblem ska er verksamhet lösa? (Ert verksamhetsmål, se nedan, ska syfta till att lösa detta problem)
- Vilka är orsakerna till att huvudproblemet existerar?
- Vilka konsekvenser leder huvudproblemet till?
- Vem eller vilka grupper drabbas av huvudproblemet?
- Vilka andra aktörer genomför arbete för att lösa huvudproblemet och vilken relation har er organisation till dessa aktörer och deras arbete?

Nedan ger vi ett exempel på ett huvudproblem (som hör ihop med exempel under verksamhetsmål och delmål)

- Otillräckligt stöd från kommunen till ensamkommande flyktingbarn

För att besvara frågorna ovan kan ni ta hjälp av exempelvis epidemiologisk data och olika studier och kunskapsunderlag från smittskyddet i er region. I slutet av detta dokument hittar ni en sammanställning med olika kunskapsunderlag. Glöm inte att ange eventuella referenser och källor när ni gör er problemanalys.

Verksamhetsmål (Huvudmål)

Här ska ni beskriva verksamhetsmål/en för den verksamhet ni söker verksamhetsbidrag för. Verksamhetsmål beskriver vad ni strävar mot att uppnå på sikt.

Regeringen har beslutat om ett nationellt övergripande mål om att begränsa spridning av hiv och andra sexuellt överförda och blodburna infektioner, samt begränsa konsekvenserna av dessa infektioner för samhället och den enskilde. Arbete som ni genomför med stöd av verksamhetsbidraget ska bidra till att nå detta övergripande nationella mål. Om er ansökan överskrider fem prisbasbelopp (232 500 kr för år 2019) ska ni tydligt beskriva hur er organisations verksamhetsmål relaterar till den nationella strategin mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar.

Verksamhetsmålet ska gärna formuleras SMART. Ett SMART mål kännetecknas av att det är:

- Specifikt
- Mätbart
- Accepterat
- Realistiskt
- Tidsbundet

Specifikt handlar om att målet ska vara tydligt och avgränsat. Mätbart handlar om att ni redan i förväg bestämmer hur ni ska veta om målet är uppnått eller inte. De som förväntas jobba mot målet behöver acceptera och förstå målet, och känna att det är möjligt att uppnå. Det ska också vara tydligt inom vilken tid målet ska vara uppfyllt.

Nedan ger vi ett exempel på hur ett SMART verksamhetsmål kan formuleras:

- Förbättrat integrationsstöd till ensamkommande flyktingbarn i kommun X

Pågående insatser

En andra nyhet för i år är att ni får möjlighet att beskriva ert pågående arbete som finansieras av Folkhälsomyndigheten. Det är inte meningen att ni ska upprepa innehållet i ansökan för 2019 års verksamhet eller lämna en förtida redovisning av verksamheten. Syftet är istället att ge er möjlighet att beskriva och förklara om det exempelvis inträffat oförutsedda händelser som lett till att ni inte kunnat utföra ert arbete enligt plan och hur detta påverkar innehållet i er nya ansökan.

Organisationen respekterar i sin verksamhet demokratins idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering

Ni besvarar frågan genom att markera ja eller nej i ansökan. Organisationen bör i sitt arbete och sin struktur avspegla samhällets mångfald.

Har verksamheten säkerställt att de insatser som bidrag lämnas för är utan kostnad för den enskilde?

Ni besvarar frågan genom att markera ja eller nej i ansökan

Flik 3. Delmål

Detta avsnitt handlar om era delmål. Det går att söka för upp till åtta delmål. Delmålen ska beskriva ett uppnått tillstånd, alltså hur ni vill att situationen ska vara när ni lyckats med ert arbete.

Ett delmål ska ge svar på:

- vad ni önskar uppnå med verksamheten
- vilken förändring som ska ske
- vad aktiviteterna ska leda till

Observera att det är viktigt att ni skiljer på delmål och aktiviteter. Ett delmål beskriver vad ni ska uppnå medan aktiviteterna beskriver hur ni planerar att uppnå detta. Nedan ger vi några exempel på hur delmål kan formuleras.

Delmål 1. Stärkta förutsättningar för en bra skolutbildning för ensamkommande flyktingbarn i kommun X.

Delmål 2. Förbättrade boendeförhållanden i kommun X för ensamkommande flyktingbarn.

Delmål 3. Förbättrat psykosocialt stöd för ensamkommande flyktingbarn i kommun X.

Delmål 4. God kvalitet på språkundervisningen i svenska för ensamkommande flyktingbarn i kommun X.

Delmål 5. Stärkt samverkan mellan kommun X och ideella organisationer som arbetar med målgruppen ensamkommande flyktingbarn.

Era delmål ska tillsammans bidra till att nå verksamhetsmål/en. I likhet med verksamhetsmål/en bör delmålen formuleras SMART.

Delmål - rubrik

Här fyller ni namnet på delmålet.

Sökt belopp för delmålet

Här fyller ni i den summa ni söker för delmålet. Ange summan i kronor.

Kortfattad bakgrund till delmålet

Här ska ni beskriva vilket eller vilka orsaker till huvudproblemet som delmålet ska åtgärda. Beskriv också hur delmålet förstärker eller stödjer arbetet i region/landsting eller kommun. Ange gärna referenser och källor för er bakgrund.

Vilket delmål i strategin syftar ert delmål till att uppnå?

Det övergripande målet i den nationella strategin mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar har tre delmål. Om det är möjligt och relevant ska ni här ange vilket av de tre delmålen i strategin som ert delmål syftar till att uppnå. Delmålen är:

1. Att behovs- och kunskapsbaserade hälsofrämjande och förebyggande insatser når relevanta målgrupper, såväl som hela befolkningen.
2. Att tidigt identifiera och behandla hivinfektion.
3. Att stigma och diskriminering relaterad till hivinfektion minimeras, och att personer som lever med hivinfektion kan berätta om sin infektion utan oro för att särbehandlas.

Ni väljer delmål i rullgardinlistan. Eventuellt kan delmålen i er ansökan syfta till uppnå två eller tre av delmålen i strategin. Om så är fallet ska ni välja det delmål i strategin som ni bedömer vara mest relevant utifrån ert delmål i ansökan.

Planerade aktiviteter

Här fyller ni i vilka aktiviteter ni planerar att genomföra. Ansökningsblanketten visar åtta aktiviteter per delmål. Ni kan lägga till upp till 16 aktiviteter per delmål. Välj fler aktiviteter genom att klicka på knappen *Lägg till aktivitet*.

Aktiviteterna beskriver det praktiska arbete ni ska utföra. Aktiviteterna ska hjälpa er att uppnå delmålet vilket i sin tur leder till att även ert övergripande mål uppnås. Tänk på att aktiviteterna ska angripa de orsaker till problem som ni beskrivit i den kortfattade bakgrunden till delmålet.

Planerad aktivitet

Tabellen nedan visar exempel på hur ni kan formulera en planerad aktivitet. Tabellen visar olika aktiviteter som inte nödvändigtvis tillhör samma delmål.

Förväntat resultat

Tabellen nedan visar exempel på hur ni kan formulera förväntade resultat.

Planerad aktivitet

Förväntat resultat

Hålla föreläsning om att leva med hiv	Genomförande av fem föreläsningar på fem olika orter. Cirka 15 personer per föreläsning, främst våra egna föreningsaktiva.
Rådgivning om säkrare sex	Erbjuda rådgivning om säkrare sex varje tisdag under året mellan 20.00–22.00. Cirka åtta personer varje tisdag.
Ta fram informationsfolder om testning	En tryckt folder som informerar om testning av STI* för målgruppen unga MSM* finns tillgänglig 2020.
Genomföra utbildning om att leva med hiv	Två genomförda heldagsutbildningar för 20 sjuksköterskor på temat möta patienter som lever med hiv.
Kampanj om testning	Framtaget kampanjbudskap om testning av STI* för målgruppen unga MSM* och delat det i sociala medier.
Uppvakta beslutsfattare	Genomförande av samtal med representanter från samtliga sex partier i kommunen. Fokus för samtalet är hiv och bemötande i äldreomsorgen.
Delta i nätverk	Deltagande och förberedande arbete för deldagsmöten i nätverk X. Två möten genomförda under 2020.
Besvara remisser inom hivområdet	Baserat på tidigare år beräknar vi besvara tre remisser. Varje remissvar tar cirka X arbetsdagar för en heltidsanställd.

* STI= Sexuellt överförda infektioner, MSM= Män som har sex med män

Exemplen i tabellen ger en bild av hur det går att beskriva hur man vill arbeta. Det finns många andra sätt att uppge aktiviteter och förväntade resultat. Men tänk gärna på att det ska framgå vad ni vill göra exempelvis vilket typ av aktivitet det handlar om. Det är också viktigt att ni har en bild av vad aktiviteterna ska resultera i. Detta inkluderar vilken målgrupp aktiviteten vänder sig

till, hur många gånger aktiviteten ska genomföras och hur många som deltar och vilket tema man ska ägna sig åt under aktiviteten.

Eftersom det finns många olika sätt att beskriva aktiviteter och förväntade resultat vill vi tipsa om hur ni inte bör skriva i er ansökan. I exemplen nedan framgår det olika typer av aktiviteter men det är svårt att få en bild av vem som är målgruppen, hur ofta man träffas och vad aktiviteterna handlar om.

Samverka	Fortsatt samverkan med sjukhuset.
Påverkansarbete	Uppvakta beslutsfattare.
Föreläsning	Bjuda in läkare som informerar om hiv

Insatstyp

Här fyller ni i vilken **huvudsaklig** typ av insats aktiviteten är. Ni väljer insatstyp i rullgardinlistan. Ni kan välja mellan följande insatstyper:

- utbildning*
- information*
- opinionsbildning
- socialt stödjande arbete
- för att stärka organisationens utvecklingsarbete och kompetensuppbyggnad*
- testning
- annan.

*Förtydliganden om vad som ingår i olika insatstyper.

Utbildning: både intern utbildning av exempelvis volontärer eller extern utbildning av exempelvis yrkesverksamma.

Information: inkluderar uppsökande verksamhet.

För att stärka organisationens utvecklingsarbete och kompetensuppbyggnad: kan sökas om det är en förutsättning för att genomföra verksamhet och bör vara en mindre del av planerad verksamhet och sökt budget.

Om ni tycker att flera insatstyper är relevanta för samma aktivitet ska ni välja den insatstyp som enligt er passar bäst. Ni kan också fundera på om ni behöver omformulera aktiviteten.

Målgrupp

Här fyller ni i vilken **huvudsaklig** målgrupp delmålet riktar sig till. I rullgardinlistan kan ni välja mellan följande målgrupper

- personer som lever med hiv och deras anhöriga
- personer som lever med hepatit C
- personer med ursprung i högendemiska områden/migranter
- personer med erfarenhet av sex mot ersättning
- män som har sex med män
- transpersoner

- personer som injicerar droger
- unga och unga vuxna i riskutsatthet
- annan.

Målgrupperna som ni kan välja mellan är huvudsakligen de grupper som regeringen beslutat är prioriterade för förebyggande och främjande arbete. Målgrupperna ska dra nytta av det arbete som er organisation utför. Ofta är målgruppen också direkt målgrupp för aktiviteten men inte alltid. Ibland riktar sig aktiviteter till beslutsfattare eller till personalgrupper som i sin tur når målgruppen.

Om flera målgrupper är relevanta under samma aktivitet ska ni välja den målgrupp som aktiviteten huvudsakligen riktar sig till. Fundera också på om ni bör ha fler aktiviteter eller separata delmål för olika målgrupper.

Arena

Här fyller ni i på vilken **huvudsaklig** arena aktiviteten utförs på. I rullgardinlistan kan vi välja mellan följande arenor:

- skola
- kommun
- universitet
- SFI och språkintröduktion
- landsting
- fritid
- internt i organisationen
- ideell organisation
- hälso- och sjukvården
- institutioner kopplade till socialtjänst
- annan.

Vem/vilka riktar sig aktiviteten till?

Här fyller ni i vem eller vilka aktiviteten **huvudsakligen** riktar sig mot. I rullgardinlistan kan ni välja mellan följande alternativ:

- direkt mot målgruppen (som ni angett under Målgrupp)
- skolpersonal
- skolelever/studenter
- beslutfattare
- allmänheten
- ideell sektor
- medlemsföreningar
- socialtjänstpersonal
- unga inom socialtjänsten
- unga på behandlingshem
- vårdpersonal
- personal på ungdomsmottagning
- personal inom äldrevård/-omsorg
- annan.

Risikanalys

Här ska ni beskriva vilka interna och externa riskfaktorer som kan äventyra uppfyllelsen av delmålet. Syftet med informationen är att ni i förväg ska fundera igenom vad som kan påverka er möjlighet att genomföra er verksamhet. På så sätt är ni mindre överraskade och är bättre förberedda om allt inte går enligt plan.

Om ni vill lägga till fler risker än de tre som är synliga i ansökningsblanketten klickar ni på knappen *Lägg till Risk*.

Risikanalysen kan inkludera faktorer som är kopplade till personal, ekonomi, teknisk utrustning, lagstiftning och andra aktörer. Även eventuellt motstånd på samhällsnivå, organisationsnivå eller individnivå kan vara aktuellt. Det är viktigt att ni utgår från de interna och externa faktorer som är relevanta för er organisation. Beskriv de risker som ni anser vara viktigast.

Ett sätt för er att identifiera risker kan vara genom att göra en SWOT-analys. En SWOT-analys görs ofta i slutet av planeringsprocessen då ni har satt era mål. Läs mer om hur ni gör en SWOT-analys på Metodbankens webbplats: <https://www.metodbanken.se/artiklar/swot-analys>.

Riskhantering

Här ska ni beskriva hur ni ska hantera de risker ni beskrivit i risikanalysen. Det handlar ofta om att beskriva hur ni ska försöka förebygga eller minimera att en risk uppstår. Det kan också handla om att beskriva hur ni ska göra om något ni identifierat som en risk inträffar, exempelvis att beskriva ett alternativt sätt att utföra arbetet på. För ett lyckat genomförande av verksamhet krävs det oftast att arbetet är förankrat hos berörda aktörer och att man fördelat ansvar och roller på ett tydligt sätt.

Indikatorer för uppföljning av delmålet (ange 1-3 indikatorer)

Här fyller ni i indikatorer som mäter om ert arbete utvecklas i önskad riktning. Indikatorerna ska vara enkla att ta fram och mäta. En tumregel är maximalt tre indikatorer per delmål.

Indikatorerna kan vara kvantitativa eller kvalitativa. Det är oftast relevant och viktigt att använda indikatorer av båda sorterna.

För att ge exempel på indikatorer använder vi oss här av följande delmål:

Stärkta förutsättningar för en bra skolutbildning för ensamkommande flyktingbarn i kommun X.

För att nå delmålet om stärkta förutsättningar erbjuder en organisation en specialutbildning om ensamkommandekommande flyktingbarns situation för lärare. Specialutbildningen är en aktivitet.

För att följa upp aktiviteten och delmålet används följande indikatorer:

1. Antal lärare som genomgår specialutbildningen (kvantitativ indikator).
2. Åsikter om utbildningen bland lärare som genomgår specialutbildningen (kvalitativ indikator).
3. Antal lärare som uppger att de haft användning av specialutbildningen efter 3 månader (kvantitativ indikator).

När ni funderar på vilka indikatorer ni ska använda kan ni ta hjälp av följande frågor

- Har ni tillgång till enkel statistik om antal deltagare som deltar i en aktivitet?
- Kan ni dela ut enkla enkäter till deltagare eller genomföra intervjuer eller fokusgrupper med deltagare för att ta reda på vad de vet, kan och tycker?
- Kan ni mäta hur deltagarnas kunskap, attityder eller beteenden förändras genom att delta i en aktivitet?
- Kan ni mäta att ett visst budskap eller en information nått fram till en viss målgrupp?
- Kan ni ta reda på hur målgruppen uppfattade budskapet eller informationen?

Så här vill vi mäta och följa upp indikatorerna

Här fyller ni hur ni vill mäta och följa upp de indikatorer som ni valt. Om ni inte vet hur ni ska mäta en indikator så bör ni välja en annan indikator. Ett exempel är en indikator som *antalet nya fall av hiv i Sverige*. Den indikatorn är alltför omfattande då det inte går att mäta sambandet mellan ert arbete och antalet nya fall av hiv i Sverige.

För att ge exempel på hur det går att mäta en indikator använder vi samma exempel som under rubriken *Indikatorer för uppföljning av delmålet (ange 1-3 indikatorer)*

Indikator	Så här vill vi mäta och följa upp indikatorerna
1. Antal lärare som genomgår specialutbildningen (kvantitativ indikator)	För att räkna antalet lärare kan man ta hjälp av anmälningslistan över deltagare och också räkna antalet personer på plats under utbildningsdagen.
2. Åsikter om utbildningen bland lärare som genomgår specialutbildningen (kvalitativ indikator).	För att undersöka åsikter om utbildningen kan man dela ut en enkät till deltagarna i slutet av utbildningsdagen. Frågorna i enkäten kan exempelvis besvara vad deltagarna tyckte var bra och dåligt med utbildningen och ge förslag på förbättringar av utbildningens upplägg.
3. Antal lärare som uppger att de haft användning av specialutbildningen efter 3 månader (kvantitativ indikator).	För att undersöka antal lärare som haft användning av utbildningen efter 3 månader kan man skicka ut en enkät när 3 månader passerat och ställa frågor om detta.

Samarbetspartners

Här ska ni namnge eventuella aktörer som ni ska samarbeta med för att uppnå delmålet. Fyll endast i de samarbetspartner som aktivt arbetar tillsammans med er för att uppnå delmålet.

Flik 4. Övrig info

I det här avsnittet ska ni fylla i övergripande information om ert planerade arbete.

Uppföljning och eventuell utvärdering

Här ska ni beskriva hur ni planerar att arbeta med uppföljningen av verksamheten. Ni får också möjlighet att beskriva om ni planerar att utvärdera ert arbete.

Er plan för uppföljning ska vara kopplad till de indikatorer ni valt och det sätt ni valt att mäta indikatorerna på. När ni beskriver er plan för uppföljning är det bra att ge svar på följande frågor:

- Hur planerar ni att regelbundet följa upp resultaten av era genomförda aktiviteter?
- Vem eller vilka i er organisation har ansvar för att följa upp resultaten?
- Vem eller vilka får ta del av uppföljningen?
- Vid vilka tidpunkter ska uppföljningen av resultaten äga rum?
- Hur ska ni ta tillvara på det som uppföljningen visar?

Utvärdering handlar om att analysera och bedöma om ni uppnått de mål ni arbetat mot. En utvärdering genomförs oftast efter att arbetet är genomfört med stöd av en extern aktör, exempelvis ett utvärderingsföretag. Utvärderingar är kostsamma och mindre organisationer har därför sällan möjlighet att utvärdera sin verksamhet. Om din organisation planerar att utvärdera en del av sitt arbete vill vi gärna att det framgår i ansökningsblanketten.

Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling

Här ska ni beskriva hur er organisation arbetar med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av ert arbete. Ett sätt att försöka kvalitetssäkra sitt arbete är att använda evidensbaserade metoder eller material som tagits fram av etablerade aktörer. Beskriv därför vilka metoder och material ni använder i ert arbete. Ett annat sätt att säkra och utveckla kvaliteten i ert arbete är att planera och förankra ert arbete. För detta kan olika verktyg användas, exempelvis [Att lyckas med hivprevention](#). Beskriv gärna vilka verktyg din organisation använder sig av.

Samverkan

Här fyller ni i om ni har en kontaktperson från er region eller kommun. Kryssa i ja eller nej på frågan om ni fört dialog kring ansökan med berört region eller kommun.

Deltar ni i en hiv/STI och/eller SRHR-grupp inom er region? Kryssa i ja eller nej.

Observera att ansökan ska stödja det arbete som bedrivs i regioner och kommuner.

Övrig information

Detta fält är valfritt att fylla i. Om ni har ytterligare information gällande er ansökan eller organisation kan ni beskriva detta här.

Flik 5. Budget

I detta avsnitt ska ni fylla i uppgifter om sökt budget och övrig ekonomi.

De medel som erhållits från Folkhälsomyndigheten ska vara särredovisade i organisationens bokföring, d.v.s. vara åtskilda från organisationens övriga medel genom att bokföras på ett särskilt kostnadsställe eller projektnummer. För många organisationer kan det underlätta att ha bokföringssystem som stödjer den typen av redovisning.

Bidragsmottagaren förbinder sig att följa Folkhälsomyndighetens beslut. Om avvikelser sker kan bidraget återkrävas.

Förändringar av budget- och aktivitetsplan som verksamheten beviljats medel för ska kommuniceras med och godkännas skriftligt i förväg av Folkhälsomyndigheten.

Under budgetens två första delar (A och B) ska ni endast fylla i intäkter och kostnader som har med verksamhetsbidraget att göra. I budgetens tredje del (C) ska ni redovisa övriga intäkter för er organisation. Vänligen observera att intäkterna i del C inte ska räknas samman med delarna i A och B.

Intäkter och kostnader (A och B) måste gå jämnt upp för att det ska vara möjligt att skicka in ansökan.

Intäkter (A)

Sökt verksamhetsbidrag från Folkhälsomyndigheten fylls i automatiskt utifrån sökt belopp som ni fyllt i under delmål.

Kostnader (B)

Här fyller ni i kostnader som ni ska använda verksamhetsbidraget till. Ni ska fylla i kostnader per delmål. Det är viktigt att uppgifterna fylls i noggrant och baserat på ett detaljerat underlag. Undvik att fylla i budgeten med schablonkostnader t.ex. dela inte upp den totala budgeten med samma belopp per delmål.

När ni ska återredovisa ert bidrag utgår vi från de uppgifter som lämnats i budget och reviderad budget.

Summan för kostnader (B) ska uppgå till lika mycket som sökta medel (A)
För att summera inlagda värden klicka på "Spara ansökan".

Personalkostnader

- Här fyller ni i den totala summan för personalkostnader för personer som finansieras med bidrag från Folkhälsomyndigheten. Personalkostnader inkluderar lön, semesterersättning och lönebikostnader som arbetsgivaravgifter och andra avgifter som är bundna till anställningen genom kollektivavtal eller motsvarande. Skattepliktig förmån får inte räknas in. Se även del D.

Administrationskostnader

- Fyll i den totala summan för administrativa kostnader. Detta avser exempelvis telefoni, porto, försäkring, bankkostnader och ska specificeras per kostnad i mesta möjliga mån. Observera att administrativa kostnader ska specificeras och lämnas i bilaga.

Lokalkostnader

- Fyll i beräknade lokalkostnader för det sökta bidraget genom att ange kostnad för egen lokal och omkostnader, exempelvis städning (ej reparationer). Kopia på hyresavi eller beräkningsunderlag kan vid återrapportering begäras in för den del av kostnaden som rör det sökta bidraget. Se även del D.

Investeringar (större inköp)

- Fyll i eventuella inköp eller investeringar kopplade till verksamheten som organisationen ansöker medel för, t.ex. inköp av teknisk utrustning (ej reparationer).

Resor och logi

- Fyll i summan för planerade resor och logi. Resor och logi ska vara kopplade till aktiviteterna och man bör även använda sig av billigaste/mest kostnadseffektiva resesätt. Redogör för i vilket syfte resorna ska genomföras. Kostnaden ska kunna styrkas i efterhand.

Utvärderingar

- Fyll i eventuella kostnader för planerade utvärderingar. Här anges kostnader utöver personalkostnader som är kopplade till utvärdering.

Revisorskostnader

- Fyll i eventuella kostnader för en extern revisor. Om er organisation får bidrag som uppgår till minst fem prisbasbelopp (232 500 kronor för år 2019) ska ni använda en godkänd eller auktoriserad revisor som finns registrerad hos Revisorsnämnden. Om bidraget är lägre än fem prisbasbelopp kan ni välja att antingen använda en auktoriserad revisor eller låta er förtroendevalda revisor i organisationen hantera uppdraget. Läs mer: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/om-folkhalsomyndigheten/statsbidrag/att-soka-bidrag/>

Aktivitetskostnader

- Fyll i kostnader för aktiviteter det kan vara utbildningskostnader, möteslokaler, informationsinsatser mm. Specificera vilken typ av kostnad det gäller.

Övriga kostnader

- Fyll i eventuella övriga kostnader. Bör användas sparsamt och måste specificeras i budgeten.

Övriga intäkter 2020 (C)

Ekonomiskt stöd från andra

- Fyll i de bidrag som er organisation får från andra myndigheter, kommuner, landsting, stiftelser, föreningar eller samarbetspartners och finansiärer. Om inte organisationen har något ekonomiskt stöd från andra instanser, markera nej i blanketten.

Medlemsavgifter

- Fyll i vilken medlemsavgift per år som era medlemmar betalar samt den beräknade totala summan för medlemsavgifter under 2020.

Aktivitetsintäkter

- Om organisationen har intäkter genom aktiviteter, såsom inträden eller via insamlingar, ska dessa fyllas i här.

Lönebidrag

- Om organisationen får lönebidrag ska det fyllas i här, både som antal tjänster samt total summa lönebidrag.

Övriga intäkter

- Fyll i om organisationen har andra intäkter, t.ex. hyresintäkter.

Fördelning av kostnader och antal tjänster (D)

Anställda som bidraget finansierar under året

Beskriv kortfattat fördelningen över personalkostnader för 2020. Ange antal anställda och tjänstgöringsgrad, dvs. om de jobbar deltid eller heltid. Grundlön (månads- eller timlön), antal tjänster och omfattning i procent ska anges. Exempel: 1 projektledare, månadslön heltid 28 000 kr, omfattning 100 procent, i 12 månader + lönebidrag = 504 000 kr. Belopp: 504 000 kr

Lokalkostnad som bidraget finansierar

Ange i kronor och i procent av totalårskostnad för er lokal. Exempel: 30 000 kr, vilket motsvarar 10 procent av total årskostnad av lokal på 300 000 kr.

Flik 6. Bilagor

Här laddar ni upp bilagor till er ansökan.

Kom ihåg att ladda upp bilagorna som separata dokument. Namnge gärna dokumenten enligt rubrikerna nedan.

Om dokumenten inte finns digitalt kan de skickas in med post, se adressen under fliken *Skicka in ansökan nedan*. Meddela i rutan *Bilagor som skickas per post* om de bilagor som ni skickar med post. Meddela även om ni avser att komplettera ansökan med bilagor senare, skriv gärna beräknat datum när dessa bilagor skickas till oss.

Obligatoriska bilagor

Treårsplan

- Bifoga den treårsplan som organisationen antagit. I treårsplanen bör det framgå hur ni planerar er verksamhet under dessa tre år.

Organisationens aktuella stadgar eller stiftelseurkund

- Dessa är organisationens egna föreskrifter för verksamheten.

Verksamhets- eller förvaltningsberättelse inkl. balans och resultaträkning

- Denna redogör för organisationens verksamhet och ekonomi under föregående år.

Revisionsberättelse

- För närmast föregående år

Handling som visar vem eller vilka som har rätt att företräda sökanden

- Årsmötesprotokoll eller annat protokoll där det framgår vilka som ingår i styrelsen (inklusive befattning) samt vilka som är firmatecknare.

Bifoga eventuellt kontobevis från bank om bankkontonummer uppges

- Kontobevis skickas bara om bankkontonummer har angetts istället för bankgiro eller plusgiro. Handlingen ska vara utfärdad av organisationens bank.

Specifikation av administrativa kostnader

- Om ni söker bidrag för administrativa kostnader ska dessa specificeras.

Övriga bilagor

Specifikation av deltagande vid konferenser och studieresor utanför Sverige

- Om ni söker bidrag för konferenser och studieresor utanför Sverige ska kostnader och syfte specificeras

Annat av vikt för ansökan

- Till exempel utvärderingar av tidigare verksamheter/ projekt eller framtaget informationsmaterial.

Flik 7. Skicka in ansökan

Steg 1 Skicka in ansökan

Kom ihåg att kontrollera att alla uppgifter i er ansökan är korrekta innan ni skickar in ansökan. Acceptera därefter villkoren och klicka på knappen *Skicka ansökan*.

Steg 2

Klicka på knappen *Skriv ut exemplar för underteckning*. Signera ansökan och skicka den till adressen: Folkhälsomyndigheten, 171 82 Solna

Endast fullständiga ansökningar kan handläggas av Folkhälsomyndigheten, för sent inkommen ansökan avvisas alltid.

Ansökan ska vara inkommen till Folkhälsomyndigheten den **2 september** 2019.

Kontaktuppgifter

Tekniska frågor:

bidrag@folkhalsomyndigheten.se

Övriga frågor:

statsbidrag@folkhalsomyndigheten.se

Bilaga 1 – Kunskapsunderlag för stöd i planeringen av verksamhet

Innehållsförteckning

Allmänt.....	18
Policydokument som relaterar till hiv eller hivprevention.....	19
Metod, uppföljning och utvärdering	20
Personer med ursprung i högendemiska områden/migranter	20
Män som har sex med män.....	21
Personer som injicerar droger	23
Personer som lever med hiv	23
Unga och unga vuxna i riskutsatthet	24
Sex mot ersättning.....	26
Utlandsresenärer.....	26
Transpersoner.....	26

Allmänt

Nationell strategi mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar

<https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2017/12/nationell-strategi-mot-hiv-aids-och-andra-smittsamma-sjukdomar/>

På Folkhälsomyndighetens hemsida finns faktainformation och länkar till kunskapsunderlag om olika preventionsgrupperna. Där finns även länkar till nationell statistik för hiv och STI.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/hiv-och-sti-prevention/>

Smittsamhet vid behandlad hivinfektion, Rapport Folkhälsomyndigheten

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/13389/smittsamhet-vid-behandlad-hivinfektion.pdf>

Användning av hivtester med snabbsvar, Rapport Folkhälsomyndigheten

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/12863/anvandning-hivtester-snabbsvar.pdf>

Användning av snabbsvarstest för påvisning av syfilisinfektion, Rapport Folkhälsomyndigheten

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/a/anvandning-av-snabbsvarstest-for-pavisning-av-syfilisinfektion/>

Uppföljningstid efter hivexposition. Vägledning från Folkhälsomyndigheten och Referensgruppen för antiviral terapi (RAV)

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/19994/Uppfoljningstid-efter-hivexposition-15026.pdf>

Preexpositionsprofylax för att minska risken för infektion med hiv - en kunskapsöversikt

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/p/preexpositionsprofylax-for-att-minska-risken-for-infektion-med-hiv-en-kunskapsoversikt/>

Sexuellt riskbeteende i samband med utlandsresor

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/08c36834b69448c384459c93ea183837/sexuellt-riskbeteende-utlandsresor-18011.pdf>

Rapport om frånvaron av SRHR inom högre utbildning:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/23504acda08d42daaeec5570cbc9ea5/kartlaggning-utbildning-hivprevention-srhr-04331-2017-1-webb.pdf>

Artikel Areskoug-Josefsson, K., et al. (2019). "Education for sexual and reproductive health and rights (SRHR): a mapping of SRHR-related content in higher education in health care, police, law and social work in Sweden." Sex Education.

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/14681811.2019.1572501>

Artikel: Areskoug-Josefsson, K., et al. (2019). "Swedish Social Work Students' Attitudes Toward Addressing Sexual Health Issues in Their Future Profession." Sexuality and disability: 1-13.

<https://link.springer.com/article/10.1007/s11195-019-09563-w>

Christianson, M., et al. (2017). "Men don't think that far"–Interviewing men in Sweden about chlamydia and HIV testing during pregnancy from a discursive masculinities construction perspective." Sexual & Reproductive Healthcare 12: 107-115.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1877575617301076>

Bahner, J. (2015). "Sexual professionalism: for whom? The case of sexual facilitation in Swedish personal assistance services." Disability & Society 30(5): 788-801.

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09687599.2015.1021761>

Litteraturöversikt om Motiverande samtal, hiv och sexuell hälsa:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/75bd265cb980499eb5c3b4f53698e0d0/motiverande-samtal-unga-sexuell-halsa-18102-webb-2.pdf>

Metodstöd om motiverande samtal:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/motiverande-samtal-om-sexuell-halsa/>

Policydokument som relaterar till hiv eller hivprevention

Agenda 2030, Globala målen

<https://www.globalamalen.se/>

The 2030 Agenda for Sustainable Development

<https://sustainabledevelopment.un.org/>

Action Plan for Sexual and Reproductive Health: towards achieving the 2030 Agenda for Sustainable Development in Europe – leaving no one behind (2016)
<http://www.euro.who.int/en/health-topics/Life-stages/sexual-and-reproductive-health/publications/2016/action-plan-for-sexual-and-reproductive-health-towards-achieving-the-2030-agenda-for-sustainable-development-in-europe-leaving-no-one-behind-2016>

Metod, uppföljning och utvärdering

Att lyckas med Folkhälsoprojekt, Skrift från SKL, uppdaterad 2012
<http://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7164-757-3.pdf>

Att beställa utvärderingar, Ekonomistyrningsverket
<http://www.esv.se/Verktyg--stod/Publikationer/2005/Att-bestalla-utvarderingar/>

Fördjupning i beskrivning av mål, indikatorer och effekter, Ekonomistyrningsverket
Resultatindikatorer
<https://www.esv.se/contentassets/43ca2828508b437dbdf5ef4a5298c65e/slutrapport-resultatindikatorer-esvnr-2012-41.pdf>

Verksamhetslogik
<http://www.esv.se/press/nyheter-och-pressmeddelanden/2016/vagledning-i-verksamhetslogik-ger-stod-for-planering-och-uppfoljning/>

Att lyckas med hivprevention. Vägledning och Arbetsbok.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/att-lyckas-med-hivprevention/>

EU-projektet Quality Action
www.qualityaction.eu

Projekplanering enligt LFA-metoden
<https://www.esf.se/Documents/V%C3%A5ra%20program/Socialfonden%202014-2020/LFA.pdf>

Personer med ursprung i högendemiska områden/migranter

Statistik över migration, från Migrationsverket
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html>

Migration och prevention
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/sexuell-halsa-hivprevention/hiv-och-sti-prevention/kunskapsstod-och-uppfoljning-hivsti/preventionsgrupper/personer-med-utlandsk-bakgrund/>

Statistik SRHR och hiv-prevention på SFI
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/21773/Satt-ord-pa-halsan-Konferens-SRHR-sfi.pdf>

Hiv- och STI-prevention och sexuell och reproduktiv hälsa för migranter

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/h/hiv--och-sti-prevention-och-sexuell-och-reproduktiv-halsa-for-migranter/>

Hälsoundersökning av nyanlända

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/18233/Moten-om-halsa-vagledning.pdf>

Artiklar om hälso- och sjukvårdens erfarenheter att möta migranter samt gruppens syn på hälsoundersökningar

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3557194/>

<http://link.springer.com/article/10.1007/s10903-011-9509-y#>

<http://sjp.sagepub.com/content/early/2015/04/17/1403494815576786.full.pdf+html>

Vård och omsorg för asylsökande och andra flyktingar, rapport Socialstyrelsen

<http://www.socialstyrelsen.se/vardochomsorgforasylsokandemedflera/halso-ochsjukvardochtvard>

ECDC. 2017 progress report. HIV and migrants

<https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/documents/HIV%20and%20migrants.pdf>

ECDC, Report: Assessing the burden of infectious diseases among migrant populations in the EU/EEA.

<https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/media/en/publications/Publications/assessing-burden-disease-migrant-populations-summary.pdf>

Män som har sex med män

Relating to risk: sexual behaviour and risk perception among men who have sex with men.

Kristina Ingemarsdotter Persson, 2018.

https://openarchive.ki.se/xmlui/bitstream/handle/10616/46352/Thesis_Kristina_Ingemarsdotter_Persson.pdf?sequence=3&isAllowed=y

Minority stress factors as mediators of sexual orientation disparities in mental health treatment: a longitudinal population-based study, 2017. <http://jech.bmj.com/content/early/2017/01/02/jech-2016-207943>

Olika publikationer från MSM-enkäten 2013:

MSM2013 – En studie om sex, hiv och hälsa bland män som har sex med män i Sverige

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/m/msm2013-en-studie-om-sex-hiv-och-halsa-bland-man-som-har-sex-med-man-i-sverige/>

Killar som har sex med killar: En studie i Sverige om sexuell hälsa och hiv bland internetaktiva unga killar som har sex med killar - fördjupade analyser på MSM-enkäten 2013 i åldersgruppen 15-25 <http://umu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A927934&dswid=1700>

Johansson K, Persson KI, Deogan C, et al. Factors associated with condom use and HIV testing among young men who have sex with men: a cross-sectional survey in a random online sample in Sweden. Sex Transm Infect Published Online First: 17 May 2018

Persson KI, Berglund T, Bergstrom J, Eriksson LE, Tikkanen R, Thorson A, Forsberg BC: Motivators and barriers for HIV testing among men who have sex with men in Sweden. Journal of Clinical Nursing 2016.

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jocn.13293/abstract>

DOI: 10.1111/jocn.13293

Persson KI, Tikkanen R, Bergstrom J, Berglund T, Thorson A, Forsberg BC: Experimentals, bottoms, risk-reducers and clubbers: exploring diverse sexual practice in an Internet-active high-risk behaviour group of men who have sex with men in Sweden. Culture, Health & Sexuality 2016, 18(6):639-653.

<http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13691058.2015.1103384>

DOI:10.1080/13691058.2015.1103384

Persson KI, Berglund T, Bergström J, Tikkanen R, Thorson A, Forsberg B. Place and practice: Sexual risk behaviour while travelling abroad among Swedish men who have sex with men. Travel Med Infect Di. 2018.

European MSM Internet Survey 2017 Response, Demographics, Chemsex, PrEP. Ppt med övergripande resultat.

https://www.esticom.eu/SharedDocs/publikationen/EN/EMIS/Schmidt_Weatherburn_AIDS2018_Symposium_EMIS2017.pdf?__blob=publicationFile

EMIS 2017 Community-rapport på svenska. Vol. 1 juli 2018.

https://www.iwwit.de/sites/default/files/Swedish_EMIS-2017_Community-Report01.pdf

A systematic review of evidence to inform hiv prevention interventions among men who have sex with men in Europe (2015)

<http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=21096>

ECDC GUIDANCE. HIV and STI prevention among men who have sex with men.

<http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/hiv-sti-prevention-among-men-who-have-sex-with-men-guidance.pdf>

Implementing Comprehensive HIV and STI Programmes with Men Who Have Sex with Men. Practical guidance for collaborative interventions.

https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/MSMIT_for_Web.pdf

Personer som injicerar droger

Hälsofrämjande och förebyggande arbete med hepatit och hiv för personer som injicerar droger. En vägledning. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/19347/Hälsofrämjande-förebyggande-hepatit-hiv-personer-injicerar-droger-15001.pdf>

Arponen, A., et al., Förtroende och fri vilja som grund för hälsorådgivningsverksamhetens framgångar - En tvärvetenskaplig utvärderingsstudie om effektiviteten av smittorförebyggande hälsorådgivningstjänster riktade till sprutdrogbrukare., in Folkhälsoinstitutets publikationer, F.-. KTL, Editor. 2008, Avdelningen för infektionsepidemiologi och smittskydd: Helsingfors. <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/78096/2008b29.pdf?sequence=1>

Larsson, G., H. Wiklund, and M. Sandlund, *Missbruket, kunskapen, vården - Missbruksutredningens forskningsbilaga (SOU 2011:6)*. 2011, Statens offentliga utredningar: Stockholm. p. 813. <http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/167105>

ECDC, People who inject drugs: Evidence Brief - Monitoring Implementation of the Dublin Declaration on Partnership to Fight HIV/AIDS in Europe and Central Asia: 2012 Progress Report http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/_layouts/forms/Publication_DispForm.aspx?List=4f55ad51-4aed-4d32-b960-af70113dbb90&ID=926

ECDC and EMCDDA Guidance: Prevention and control of infectious diseases among people who inject drugs 2011. <http://www.emcdda.europa.eu/publications/ecdc-emcdda-guidance>

EMCDDA, Guidelines for testing HIV, viral hepatitis, and other infections in injecting drug users: a manual for provider-initiated medical examination, testing and counseling. 2010: Lisbon. https://www.google.se/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCsQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.emcdda.europa.eu%2Fattachements.cfm%2Fattach_118462_EN_TD3009243ENC_web.pdf&ei=n3sMUorsF8fXtAaOr4HwDg&usg=AFQjCNGXP7uDZesIER2_ETZgMVdZ3QFQJA&bvm=bv.50768961,d.Yms

Wodak, A. and A. Cooney, Effectiveness of sterile needle and syringe programming in reducing HIV/AIDS among injecting drug users, in Evidence for Action Technical Papers. 2004, World Health Organization: Geneva. <http://www.unodc.org/documents/hiv-aids/EFA%20effectiveness%20sterile%20needle.pdf>

Personer som lever med hiv

Skrubbsår : Berättelser om ur hiv föreställs och erfars i samtida Sverige. Avhandling Desireé Ljungcrantz; Linköpings Universitet.; Linköpings Universitet.; [2017]

Quality of life and sexual health among transgender people and people living with HIV in Sweden. Galit Andersson, 2019. https://openarchive.ki.se/xmlui/bitstream/handle/10616/46577/Thesis_Galit_Andersson.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Leva livet : att åldras med hiv / text: Lars Åberg ; foto: Martine Castoriano, 2018.
<http://www.hiv-sverige.se/projekt/aldreprojektet/>

Rapport: Att leva med hiv i Sverige. En studie om livskvalitet hos personer som lever med hiv. Folkhälsomyndigheten 2015.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/a/att-leva-med-hiv-i-sverige-en-studie-om-livskvalitet-hos-personer-som-lever-med-hiv/>
Ytterligare information om studien finns på www.attlevamedhiv.se

Sexual (Dis)satisfaction and Its Contributors Among People Living with HIV Infection in Sweden.
Schönnesson LN, Zeluf G, Garcia-Huidobro D, Ross MW, Eriksson LE, Ekström AM.
Arch Sex Behav. 2018 Feb 13 <http://europepmc.org/abstract/MED/29441436>

Tillämpning av smittskyddslagens förhållningsregler vid hivinfektion. Resultat från två enkätundersökningar bland personer som lever med hiv och infektionsläkare
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/d743f8d73c544980bfd5bdafc1e320a7/tillampning-smittskyddslagen-forhallningsregler-hivinfektion-18015-webb.pdf>

Erfarenheter och upplevelser av kommunikation kring förhållningsregler och smittsamhet bland personer som lever med hiv i Sverige
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/e/erfarenheter-och-upplevelser-av-kommunikation-kring-forhallningsregler-och-smittsamhet-bland-personer-som-lever-med-hiv-i-sverige/>

HIV: kunskaper och attityder inom primärvården. Malmö: Malmö högskola, Fakulteten för hälsa och samhälle, 2017. 9789171047700. Hall Ida, Plantin L, Tornberg J
<https://muep.mau.se/handle/2043/22439>

Rapporten "Ett positivt liv" En internationell kunskapsöversikt om att undersöka livskvalitet och livssituation hos personer som lever med hiv, Folkhälsomyndigheten
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/12843/Positivt-liv-2011-15-6-mini.pdf>

Unga och unga vuxna i riskutsatthet

Sexualitet och hälsa bland unga i Sverige - UngKAB15 – en studie om kunskap, attityder och beteende bland unga 16–29 år
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/s/sexualitet-och-halsa-bland-unga-i-sverige-ungkab15-en-studie-om-kunskap-attityder-och-beteende-bland-unga-1629-ar/>

Sexualitet och hälsa bland unga och unga vuxna inom statlig institutionsvård
En studie om kunskap, attityder och beteende bland unga och unga vuxna 16–29 år.
Folkhälsomyndigheten 2018
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/6be84e4732334d259c3e8f0f01467c92/sexualitet-halsa-unga-unga-vuxna-statlig-institutionsvard-18053.pdf>

Bahner, J. and K. Stenqvist (2019). "Motivational Interviewing as Evidence-Based Practice? An Example from Sexual Risk Reduction Interventions Targeting Adolescents and Young Adults." *Sexuality Research and Social Policy*: 1-13.

<https://link.springer.com/article/10.1007/s13178-019-00388-y>

Utsatthet och sexuell hälsa

[http://dspace.mah.se:8080/bitstream/handle/2043/15887/15887%20Lindroth%20\(kappan\).pdf?sequence=2&isAllowed=y](http://dspace.mah.se:8080/bitstream/handle/2043/15887/15887%20Lindroth%20(kappan).pdf?sequence=2&isAllowed=y)

Hammarström, S., et al. (2019). "Identifying young people exposed to or at risk of sexual ill health: pilot implementation of an evidence-informed toolkit (SEXIT) at Swedish youth clinics." *The European Journal of Contraception & Reproductive Health Care* 24(1): 45-53.

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13625187.2018.1564815>

Sexit (svensk projektsida)

<https://www.srhr.se/kurssida/sexit>

Identification and risk assessment of Swedish youth at risk of chlamydia

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25740618>

Artikel: Hall, I. E., et al. (2017). "Social workers' opportunities to work with safer sex." *European Journal of Social Work*: 1-13.

<https://www.tandfonline.com/eprint/P2Pb6DZp93sujrmXxDxc/full>

Rapport: Socialarbetares förutsättningar att arbeta med säkrare sex, Malmö högskola

<https://muep.mau.se/bitstream/handle/2043/18577/Socialt%20arbete%20och%20s%20krare%20sex%20-%20Ida%20Elisabet%20Hall.pdf?sequence=2>

Hammarström, S., et al. (2015). "Identification and risk assessment of Swedish youth at risk of chlamydia." *Scandinavian Journal of Public Health* 43(4): 399-407.

<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1403494815572722>

Sex- och samlevnadsundervisning. Tematisk kvalitetsgranskning 2018, Skolinspektionen.

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Kvalitetsgranskning/sex-och-samlevnad/>

Fridlund, V., et al. (2014). "Condom use: the discrepancy between practice and behavioral expectations." *Scandinavian Journal of Public Health* 42(8): 759-765.

<https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1403494814550518>

Killar som har sex med killar: En studie i Sverige om sexuell hälsa och hiv bland internetaktiva unga killar som har sex med killar - fördjupade analyser på MSM-enkäten 2013 i åldersgruppen 15-25 <http://umu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A927934&dswid=1700>

Sex mot ersättning

Länsstyrelsen i Stockholm, Prostitutionen i Sverige 2014 – En omfattningskartläggning.
<https://www.nmtsverige.se/sites/default/files/Prostitutionen%20i%20Sverige%202014%20-%20en%20omfattningskartlaggning.pdf>

Material om sex mot ersättning vuxna på Kunskapsguiden.se
<http://www.kunskapsguiden.se/missbruk/teman/sex-mot-ersattning/Sidor/default.aspx>

Material om sex mot ersättning unga på Kunskapsguiden.se
<http://www.kunskapsguiden.se/barn-och-unga/Teman/sex-mot-ersattning/Sidor/default.aspx>

Utlandsresenärer

Skarpås Emma, Så länge säsongen inte tar slut: En intervjustudie om säsongsarbete, relationer och sexuell hälsa. Mastersprogram i sexologi, Malmö Högskola.
<https://muep.mau.se/handle/2043/19387>

Sundbeck M, Emmelin A, Mannheimer L, Miorner H, Agardh A: Sexual risk-taking during travel abroad - a cross-sectional survey among youth in Sweden. Travel Med Infect Dis 2016.
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27083687> DOI: 10.1016/j.tmaid.2016.03.014

Svensson P, Sundbeck M, Persson KI, Stafstrom M, Ostergren PO, Mannheimer L, et al. A meta-analysis and systematic literature review of factors associated with sexual risk-taking during international travel. Travel Med Infect Dis. 2018.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1477893918300450>

Persson KI, Berglund T, Bergström J, Tikkanen R, Thorson A, Forsberg B. Place and practice: Sexual risk behaviour while travelling abroad among Swedish men who have sex with men. Travel Med Infect Di. 2018.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1477893918300097>

Transpersoner

Quality of life and sexual health among transgender people and people living with HIV in Sweden. Galit Andersson, 2019.
https://openarchive.ki.se/xmlui/bitstream/handle/10616/46577/Thesis_Galit_Andersson.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Hälsa och livsvillkor bland unga hbtq-personer – Vad vet vi och vilka forskningsbehov finns?
Richard Bränström <https://forte.se/publikation/unga-hbtq/>

Rätten till hälsa – hur normer och strukturer inverkar på transpersoners upplevelser av sexuell hälsa
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/r/ratten-till-halsa-hur-normer-och-strukturer-inverkar-pa-transpersoners-upplevelser-av-sexuell-halsa/>

Hälsan och hälsans bestämningsfaktorer för transpersoner – en rapport om hälsoläget bland transpersoner i Sverige

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/h/halsan-och-halsans-bestamningsfaktorer-for-transpersoner-en-rapport-om-halsolaget-bland-transpersoner-i-sverige>